

Šta čeka budućeg komesara za energiju?

Puna torba zadataka

Kompletiran paket „Čista energija za sve Evropljane“

Evropska komisija predlaže promenu Ugovora o energetskej povelji

Studija: Ni jedna EU zemlja na putu postizanja 0% emisija do 2050.

Od starta „klimatske debate“ udeo fosilne energije smanjen za 3%

IEA: Stabilizovane globalne investicije u energetiku, ali

Britanija: Prepolovljen dozvoljeni profit snabdevačima energije

Trijumf Zelenih menja energetske politiku buduće „vlade“ EU

SADRŽAJ

Kompletiran paket „Čista energija za sve Evropljane“	OVDE
Trijumf Zelenih menja energetska politiku buduće „vlade“ EU	OVDE
Evropska komisija predlaže promenu Ugovora o energetska povelji	OVDE
IEA: Stabilizovane globalne investicije u energetiku, ali	OVDE
Studija: Ni jedna EU zemlja na putu postizanja 0% emisija do 2050.	OVDE
Od starta „klimatske debate“ udeo fosilne energije smanjen za 3%	OVDE
Cene struje u EU porasle za 3,5%	OVDE
Cene kliringa na tržištu električne energije jugoistočne Evrope	OVDE
Komisija priprema popis EU skladišta energije	OVDE
Vlada Ukrajine predlaže integraciju ukrajinskog u energetska tržište EU	OVDE
Odlaganje lansiranja novog veleprodajnog tržišta električne energije Ukrajini?	OVDE
Rekordne promene snabdevača u Britaniji zbog plafona na cene energije	OVDE
Ofgem prepолоvio dozvoljeni profit snabdevačima energije	OVDE
ČEZ posle Bugarske prodaje poslove u Rumuniji?	OVDE
Mađarska neće uvoziti ruski gas ako obezbedi snabdevanje iz Rumunije?.	OVDE
Grčka firma gradi gasovod između Bugarske i Grčke	OVDE
Severni tok 2 kasniće zbog Danske	OVDE
Američki Senat razmotriće predlog zakona protiv Severnog toka 2	OVDE
Perry potvrdio: SAD će zakonom uvesti sankcije za Severni tok 2	OVDE
Gasprom: Turski tok će krajem decembra početi rad	OVDE
Javna rasprava o Strategiji energetska razvoja Hrvatske	OVDE
EPCG: Mnogi neće ni osetiti korekcije cena.....	OVDE
Albanija osniva berzu električne energije	OVDE
Najveći pad cene nafte u godini	OVDE

Kompletiran paket „Čista energija za sve Evropljane“

BRISEL - Savet Evrope je 22. maja formalno usvojio četiri preostala segmenta paketa „Čista energija za sve Evropljane“ - zakonodavstva EU koji redizajniraju tržište električne energije u EU kako bi ga prilagodili budućim potrebama.

Kako prenosi **New Europe**, novi zakoni uključuju uredbu i direktivu o električnoj energiji koja čini tržište električne energije u EU međusobno povezanim, fleksibilnim i usmerenim na potrošače.

Uredba o spremnosti na rizik u elektroenergetskom sektoru će obezbediti sigurnost snabdevanja električnom energijom u kriznim situacijama, navodi se u saopštenju je iz Saveta i dodaje da paket uključuje i preispitivanje uloge i funkcionisanja ACER-a, Agencije za saradnju regulatora električne energije.

Komesar za klimatsku akciju i energetiku Miguel Arijas Kanjete pozdravio je kompletiranje paketa „Čista energija za sve Evropljane“, kao „najambicioznijeg seta energetske predloga ikada predstavljenih od strane Evropske komisije“.

Prema Komisiji, ovaj paket energetske zakona postavlja pravu ravnotežu između donošenja odluka na nivou EU, na nacionalnom i lokalnom nivou.

Države članice će nastaviti da biraju svoj vlastiti energetske miks, ali moraju ispuniti nove obaveze za poboljšanje energetske efikasnosti i preuzimanje obnovljivih izvora u tom miksu do 2030. godine.

Na primer, nova pravila će olakšati integraciju obnovljive energije u mrežu, ohrabriti više međusobnih veza i prekograničnu trgovinu i osigurati da tržište pruži pouzdane signale za buduće investicije, navodi Komisija.

Trijumf Zelenih menja energetska politiku buduće „vlade“ EU

BRISEL - Uprkos predviđanjima, krajnje desničarske evroskeptične stranke nisu uspele da uvećaju broj mesta na izborima za Evropski parlament proteklog vikenda, ali je zato druga politička grupa premašila predviđanja anketa i analitičara - evropski zeleni.

Iako su njihove pobjede bile ograničene na zapadnoevropske zemlje, grupa koja okuplja nacionalne zelene stranke sa celog kontinenta, povećala je u celini broj mesta u Evropskom parlamentu sa 52 na 67. Oni su ostvarili gotovo šokantne rezultate u Nemačkoj, gde su drugi, u Velikoj Britaniji, gde su pobedili i laburiste i konzervativce, i u Francuskoj, gde su od praktično nepostojeće snage postali treća najveća stranka. Zeleni Irske i Finske takođe su zabeležili velike dobitke.

Ska Keller iz Nemačke i Bas Eickhout iz Holandije su izabrani za glavne kandidate evropske stranke Zelenih

Evropa je u poslednjih nekoliko meseci scena sve jačih protesta prvenstveno mladih ljudi koji traže konkretnije i veće akcije u vezi sa klimatskim promenama. Međutim, čak i nedavni potezi vodećih stranaka koje zagovaraju ambicioznije klimatske politike nisu bili dovoljni za birače umorne od političke neaktivnosti.

Dve glavne političke porodice koje su zajedno kontrolisale politiku EU od početka ovih izbora 1979. godine - Partija evropskih socijalista levog

centra orijentacije i Evropska narodna partija (EPP) desnog centra, izgubile su po 40 mesta.

Po prvi put u istoriji Evropskog parlamenta, oni neće zajedno imati vladajuću većinu. Analitičari ukazuju da će ova dva bloka morati da se udruže sa nekim drugim strankama, a već su poslali signale Zelenima. Lideri oba centristička bloka čestitali su Zelenim na njihovoj pobjedi i istakli da birači jasno traže više akcije u vezi sa klimatskim promenama. Manfred Veber, lider Evropske narodne partije, pokazao se posebno naklonjen Zelenima – „neobičan potez iz konzervativne grupe“, primećuje Forbes.

Međutim, Zeleni su već najavili da će zahtevati značajne političke ustupke u zamenu za pridruživanje savezu s bilo kojom od glavnih stranaka. U najmanju ruku, od njih se može očekivati da će tražiti uvećane ciljeve smanjenja emisija za 2030. i 2050., ojačani EU sistem trgovanja emisijama i zaoštrenije ciljeve za emisije iz sektora transporta, ocenjuju analitičari.

U međuvremenu, vodeći kandidati kako levog, tako i desnog centra, koji se smatraju ozbiljnim kandidatima za predsednika buduće Evropske komisije, su posvetili mnogo više pažnje klimatskim promenama nego što to obično čine političari na njihovoj političkoj sceni. I Manfred Veber iz EPP-a i Margaret Vestager iz Evropskog saveza liberalnih ekonomista (ALDE) izjavili su tokom kampanje da će, ukoliko budu izabrani da sastave i vode Komisiju, uveliko povećati akciju EU za borbu protiv klimatskih promena.

Evropska komisija predlaže promenu Ugovora o energetskej povelji

BRISEL - Evropska komisija je u ponedjeljak 14. maja [zatražila](#) mandat od Saveta Evrope da pregovora o modernizaciji [Ugovora o energetskej povelji](#) (ECT). Ovi pregovori imaju za cilj reviziju odredbi Ugovora, tako da odražava moderne investicione standarde, kao što je reformirani pristup EU o zaštiti investicija.

Predložene pregovaračke direktive EU imaju za cilj postizanje veće pravne sigurnosti i jasnoće pravila koja se primenjuju radi zaštite stranih ulaganja.

Kao primer, Komisija preporučuje:

- uključivanje prava (stranom investitoru) da utiče na (definisane) odredbe
- listu ograničenih slučajeva koji predstavljaju kršenje pravičnog i jednakog tretmana
- jasnije definisana pravila o eksproprijaciji, uključujući i pojašnjenje o indirektnoj eksproprijaciji.

Štaviše, Komisija preporučuje da se Ugovorom ojačaju odredbe o održivom razvoju, uključujući one o klimatskim promenama i tranziciji ka čistoj energiji, u skladu sa nedavno zaključenim sporazumima i pozicijama EU u tekućim pregovorima.

Najsporniji ugovor o ulaganjima

Od usvajanja Ugovora devedesetih godina, njegove odredbe jedva da su revidirane. U oblasti zaštite investicija, ECT pravila ne odgovaraju savremenim standardima koji se

odražavaju u reformisanom pristupu EU o zaštiti investicija. Ove zastarele odredbe više nisu održive ili adekvatne za trenutne izazove; ipak, danas je to u svetu najsporniji ugovor o ulaganjima, s ukupno najmanje 121 prijavljenih sporova.

Sekretarijat Energetske povelje predložio je modernizaciju Ugovora. Lista tema za modernizaciju obuhvata, između ostalog, odredbe o zaštiti investicija i srodne definicije, ali i preinvesticione obaveze, tranzit, klauzulu o sporazumima o ekonomskoj integraciji i neke odredbe koje se odnose na rešavanje sporova. Početak pregovora o modernizaciji Ugovora o energetskej povelji će na kraju odlučiti Konferencija o energetskej povelji. Očekuje se da će to biti tokom ove godine.

Studija: Ni jedna EU zemlja na putu postizanja 0% emisija do 2050.

BRISEL - Od 28 nacrtana nacionalnih energetske i klimatskih planova koje su podnele zemlje članice EU, ni jedan nije na putu da do 2050. postigne neto nula emisija ugljendioksida, pokazuje [nova analiza](#) objavljena u 16. maja. Španija je jedina zemlja EU koja drži nos iznad vode, sa 52% u nizu indikatora koji obuhvataju ukupni cilj smanjenja emisije CO₂, detaljnost predloženih mera politike i njihovu uključenost procesa izrade.

Svi ostali planovi su ispod 50%, prema studiji koju je naručila Evropska fondacija za klimu i koju su pripremili ekološki institut u Nemačkoj i, belgijska konsultantska firma Climact.

Slovenački klimatski plan je poslednji sa ocenom 3%, dok Slovačka (12%) i Nemačka (12%) jedva da bolje prolaze. Prosečna ocena za EU kao celinu je 29%, prenosi *Euractiv*.

IEA: Stabilizovane globalne investicije u energetiku, ali ...

PARIZ - Globalne investicije u energetiku stabilizovale su se 2018. godine, posle tri uzastopne godine opadanja, pošto su se kapitalni izdaci u sektoru nafte, gasa i uglja obnovili, stoji u najnovijem godišnjem pregledu Međunarodne agencije za energiju (IEA).

Izveštaj [Svetske energetske investicije 2019.](#) u isto vreme ukazuje na rastuću neusklađenost između sadašnjih trendova i puteva za ispunjenje Pariskog sporazuma i drugih ciljeva održivog razvoja.

Globalne investicije u energetiku iznosile su više od 1,8 biliona dolara u 2018. godini, što je nivo sličan 2017. godini. Već treću godinu zaredom, elektroenergetski sektor je privukao više investicija nego industrija nafte i gasa. Najveći skok u ukupnim investicijama u energetiku bio je u SAD, podstaknut većim ulaganjima u upstream sektor, posebno u škrljicama, ali i električne mreže.

Ipak, odobrenja za nove konvencionalne naftne i gasne projekte nisu dostigla nivo potreban da se zadovolji kontinuirani snažan rast globalne potražnje za energijom. Istovremeno, odsto ji nekoliko znakova značajne preraspodele kapitala u energetska efikasnost čiste izvore snabdevanja.

Nedovoljna ulaganja u tradicionalne izvore

„Investicije u energetiku sada se suočavaju sa neočekivanim neizvesnostima, s promenama na tržištima, politikama i tehnologijama“, rekao je Fatih Birol, izvršni direktor IEA. „Ali krajnji zaključak je da svet ne ulaže dovoljno u tradicionalne elemente ponude kako bi održao današnje obrasce potrošnje, niti je dovoljno ulagati u čistiju tehnologiju energije da se promeni kurs. Na koji god način gledali, mi spremamo rizike za budućnost.“

Svet je svedok pomaka u brzini realizacije projekata snabdevanja energijom, ukazuje IEA. U proizvodnji električne energije i naftnom sektoru, industrija izbacuje kapacitete na tržište za preko 20% brže nego na početku decenije. Ovo odražava želju investitora da bolje upravljaju rizicima u vreme tranzicije u energetska sistemu.

Globalni kapaciteti TE na uglj i dalje rastu

Iako su se odluke o ulaganju u termoelektrane na uglj pale na najniži nivo u ovom stoleću, globalni kapaciteti na uglj nastavljaju da se šire, posebno u zemljama u razvoju u Aziji. Stalne investicije u elektrane na uglj, koje imaju dug životni ciklus, izgleda da imaju za cilj popunjavanje rastućeg jaza između rastuće potražnje za energijom i izjednačavanja očekivane proizvodnje iz niskougljeničnih investicija (obnovljivi izvori energije i nuklearna energija). Bez tehnologije za hvatanje CO₂ ili podsticaja za ranije zatvaranje TE na uglj, energija iz uglja i visoke emisije CO₂ ostaće deo globalnog energetska sistema u narednim godinama. U isto vreme, da bi se ispunili ciljevi održivosti, investicije u energetska efikasnost trebalo bi ubrzati, dok bi udeo OIE trebalo udvostručiti do 2030. godine, navodi IEA.

Izveštaj je takođe pokazao da je javna potrošnja na energetska istraživanja, razvoj i predstavljanje (RD&D) daleko od onoga što je potrebno.

"Trenutni investicioni trendovi ukazuju na potrebu za odlučnijim odlukama potrebnim da energetski sistem postane održiv", rekao je dr Biorol. Bolje razumevanje rizika s kojima se suočavaju investitori zahteva, pravovremene i merodavne odluke vlada i podatke i analize, koje IEA osigurava ovogodišnjim izveštajem World Energy Investment.

Od starta „klimatske debate“ udeo fosilne energije smanjen za 3%

VAŠINGTON, LONDON – Udeo fosilnih goriva u globalnom energetsom miks, smanjen je sa 88 odsto od 1988, godine, kada je u svetu pokrenuta tzv. klimatska debata, na 85 odsto danas, pokazuje najsvežija studija američkog Instituta za energetska istraživanja (IER).

Poražavajući zaključak analize glasi da će se barem 80 odsto energije i dalje proizvoditi u narednim godinama, ako je i decenijama iz uglja, nafte i gasa.

Tabela koju je IER pripremio na osnovu podataka iz Svetskog energetskeg pregleda naftne kompanije BP, **BP Energy Outlook**, pokazuje kretanje pojedinačnog i ukupnog udela ta tri fosilna izvora energije u 1988., 2003. i 2017. godini :

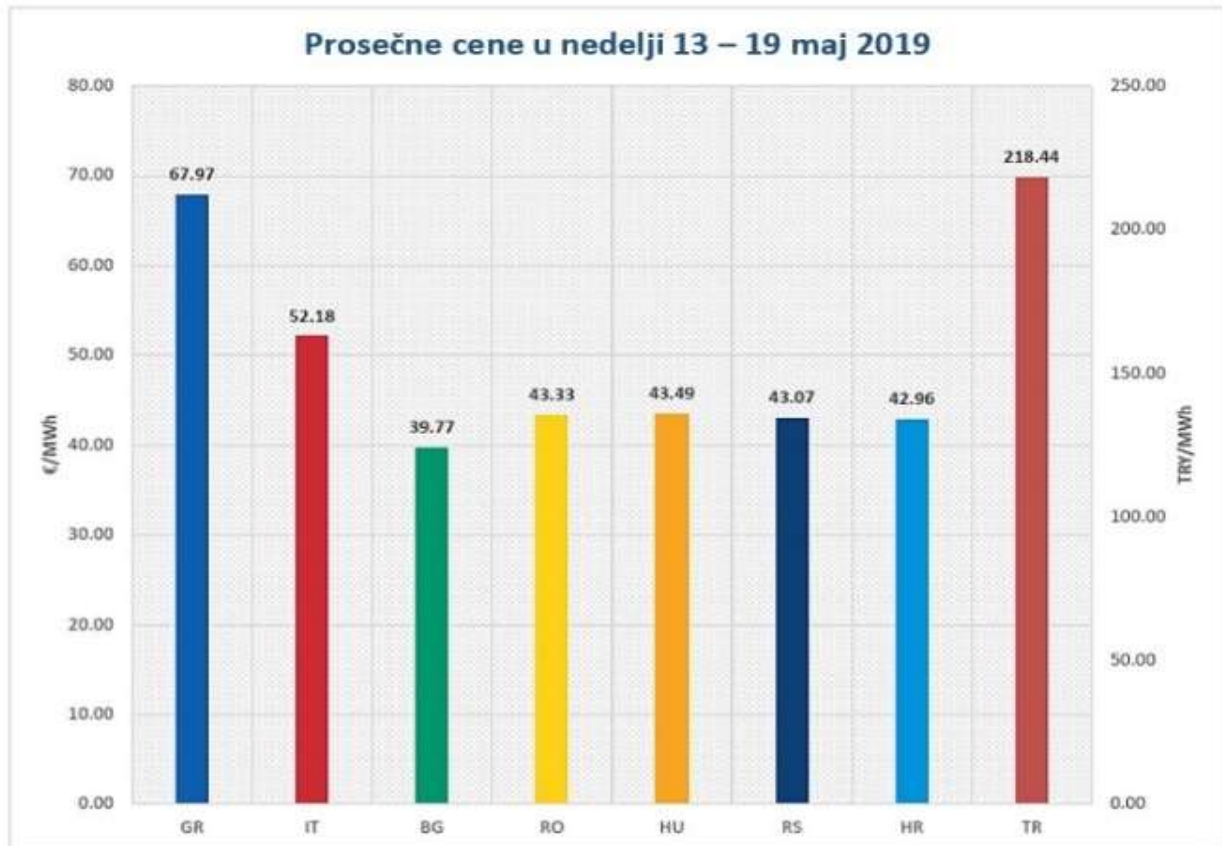

Prema **BP Energy Outlook**, udeo uglja u ukupnoj potrošnji primarne energije u svetu je ostao stabilan na 28 odsto, dok je prirodni gas porastao na 23 odsto (sa 20 odsto), odnosno za 15 procenata. Tržišni udeo nafte pao je sa 40 na 34 odsto, uglavnom zbog smanjene potražnje iz industrije.

Druga, takođe sama po sebi indikativna tabela IER-a pokazuje da je udeo ne-ugljeničnih izvora energije (obnovljive i nuklearne) u globalnoj potrošnji primarne energije u posmatranom periodu uvećan sa 11 odsto u 1988. na 15 odsto u 2017.

Cene kliringa na tržištu električne energije jugoistočne Evrope

Cene struje u EU porasle za 3,5%

BRISEL - Eurostat, statistička služba Evropske unije, objavila je [najnovije podatke](#) o cenama energije prema kojima su, u proseku, cene električne energije u domaćinstvima u EU porasle na 21,1 evra za 100 kWh (+ 3,5%), između druge polovine 2017. i druge polovine 2018. godine.

Prosečna cena električne energije za domaćinstvo bila je za 0,1 € za 100 kWh veća nego u drugoj polovini 2015. godine, što je bio prethodni vrhunac cene struje u EU u poslednjih deset godina.

Cene električne energije u domaćinstvima širom EU u drugoj polovini 2018. godine kretale su se od 10 € za 100 kWh u Bugarskoj do oko 30 € za 100 kWh u Danskoj, Nemačkoj i Belgiji.

Cene prirodnog gasa za domaćinstva u proseku su porasle za 5,7% u EU između drugog polugodišta 2017. i 2018. godine na 6,7 € za 100 kWh. To je i dalje za 0,5 evra za 100 kWh manje nego u drugoj polovini 2014. godine, kada je cena gasa bila najveća u EU u poslednjih deset godina, navodi Eurostat.

Među državama članicama, cene gasa za domaćinstva u drugoj polovini 2018. godine kretale su se od ispod 4 evra/100 kWh u Mađarskoj, Rumuniji i Hrvatskoj na oko 9 €/100 kWh u Holandiji, Španiji, Danskoj i Italiji i više od 12 € za 100 kWh u Švedskoj.

Porezi i nameti u EU činili su u proseku više od trećine (37%) cene električne energije koja se naplaćuje domaćinstvima i oko četvrtine (27%) cene gasa.

Komisija priprema popis EU skladišta energije

BRISEL - Evropska komisija (EK) je pokrenula izradu inventara zaliha energije i referentnih mera u čitavoj Evropskoj uniji kako bi se analizirale potrebe EU za skladištenjem energije i kako optimizirati njihovo korišćenje u sektorima električne energije, gasa i grejanja, izjavio je u sredu predstavnik EK.

Dugoročni cilj je da se razviju preporuke i pripreme za narednu Evropsku komisiju koja će pripremati mere i zakone za narednih pet godina nakon što stupi na dužnost u novembru.

"Postoji veoma važna potreba za daljim ulaganjima u skladištenje - potrebno nam je više volumena", rekao je šef sektora za energetiku u Odeljenju za bezbednost snabdevanja EK, Stefan Moser. "Nećemo postići ciljeve dekarbonizacije bez skladištenja energije," dodao je on.

EK će preko jedne konsultantske kompanije prikupiti podatke o resursima za skladištenje energije širom EU, uključujući lokaciju, tehnologiju, kapacitet i tip, rekao je Moser.

Takođe će prikupljati informacije o politikama i podacima o skladištenju energije nacionalnih vlada.

Cilj je da se sagleda prostor za regionalnu saradnju i prekograničnu upotrebu sredstava za skladištenje i da se procene barijere - regulatorne, fiskalne, ekonomske ili tehničke.

EK bi takođe želela da kvantifikuje kako skladištenje može doprineti sigurnosti snabdevanja električnom energijom i sagleda koliko je potrebno ukupno skladištenje energije.

Rad na ovom popisu će verovatno trajati i sledeće godine, prenosi **S&P Global Platts**.

Vlada Ukrajine predlaže integraciju ukrajinskog u energetska tržišta EU

KIJEV – Vlada u Kijevu odobrila je 15. maja odluku da se Ukrajina dovede na novi nivo energetske odnosa sa EU i predlog prosledila Parlamentu na usvajanje.

Vicepremijerka Ukrajine za evropsku i evroatlantsku integraciju Ivana Klimpuš navela je da ovo za zemlju znači novi nivo odnosa sa EU u oblasti energetike, jer podrazumeva međusobne obaveze. Ukrajina će se uzdržati od donošenja odluka i pravnih akata koji mogu biti u suprotnosti sa zakonodavstvom EU, a Evropska komisija će zauzvrat dati preporuke kako bi se postigla puna integracija ukrajinskog energetskeg tržišta u energetska tržišta EU“.

Osim pravne integracije, naglasila je ona, ova odluka podrazumeva i integraciju infrastrukture, što je „veliki ozbiljan korak napred.“

članice EU, ni jedan nije na putu da do 2050. postigne neto nula emisija ugljendioksida, pokazuje nova analiza objavljena u 16. maja.

Odlaganje lansiranja novog veleprodajnog tržišta električne energije Ukrajini?

KIJEV - „Delegacija EU u Ukrajini i stalni predstavnik Evropske investicione banke (EIB) preporučuju odlaganje uvođenja novog veleprodajnog tržišta električne energije u ograničenom vremenskom periodu, jer važna regulatorna pravila i IT sistemi još nisu

spremni“, navodi se u saopštenju objavljenom na Facebooku stranici Delegacije EU u Ukrajini.

Oni ističu da će lansiranje novog tržišta, najavljeno za 1. Juli, poremetiti njegovo funkcionisanje i stoga biti kontraproduktivno za interese ukrajinskih potrošača i učesnika na tržištu.

U 2017. godini, u Ukrajini je usvojen zakon o tržištu električne energije sa ciljem da se ispuni zakonska obaveza prema Sporazumu o pridruživanju EU-Ukrajina i Ugovoru o energetske zajednici.

Rekordne promene snabdevača u Britaniji zbog plafona na cene energije

LONDON - Do sada nezabeležen broj kupaca iz Velike Britanije je zamenio dobavljača energije prošlog meseca, reagujući na upozorenja da će vladina odluka o kontroli cena ograničiti konkurenciju na ovom tržištu.

Više od 660.000 klijenata prebacilo se u aprilu na novog snabdevača, što je 34 odsto više nego u istom mesecu prošle godine, dovodeći ukupan broj promene snabdevača energijom (električnom energijom i prirodnim gasom) u Britaniji od početka ove godine na dva miliona, pokazuju podaci referentne nacionalne institucije **Energy UK**.

Vlada je prošle godine usvojila zakone na osnovu kojih je nacionalna energetska regulatorna agencija Ofgem morala da koriguje metodologiju kako bi se rešilo pitanje tzv.

"kažnjavanja lojalnost", odnosno odredio plafon, ili gornja granica za cenu energije.

Na britanskom tržištu energije, naime, dugogodišnji klijenti često plaćaju mnogo više od novih kupaca za iste usluge - što je poznato kao „kazna zbog lojalnosti“. To se dešava kada dobavljači privlače nove klijente povoljnijim uslovima, a istovremeno naplaćuju veće cene svojim postojećim potrošačima, za koje procenjuju da verovatno neće preći na drugog snabdevača. Rezultat je da u mnogim slučajevima ljudi koji ostanu sa svojim dobavljačima na kraju plaćaju znatno više.

Velike energetske kompanije kritikovale su ovu odluku, navodeći da ih ona košta milijardu funti godišnje umanjene dobiti.

Ofgem prepolovio dozvoljeni profit snabdevačima energije

LONDON – Britanski energetske regulator Ofgem je potvrdio da će zaoštriti ograničenjima vezana za maksimalno profit koji će snabdevači energije moći da ostvare, što će, kako je saopštio, rezultirati nižim cenama za kupce.

Ofgem je predstavio svoju metodologiju za određivanje gornje cene energije, za koju se očekuje da će potrošačima uštedeti ukupno oko 6 milijardi funti tokom pet godina do 2026.

Dogovoreni metod određuje dozvoljeni osnovni prinos na kapital od 4,3% u rasponu troškova kapitala između 4% i 5%. To je skoro polovina granice nametnute u prethodnoj gornjoj granici i bila bi najniža ikada stopa kapitala za energetske distributivne kompanije.

ČEZ posle Bugarske prodaje poslove u Rumuniji?

BUKUREŠT - Češka energetska grupa ČEZ, koju kontroliše češka država (poseduje 70% udela), razmatra prodaju svojih poslova u Rumuniji, prenosi bukureštanski poslovnik Ziarul Financiar pozivajući se na nezvanične izvore. Predstavnici kompanije nisu potvrdili ove informacije.

CEZ GROUP

Grupa je, prema tim izvorima, već obavestila rumunske vlasti o svojoj nameri, a navodno se očekuje da će predstavnik centrale iz Praga ove nedelje razgovarati o tom pitanju u Bukureštu.

U Rumuniji, grupa ima filijale za distribuciju i snabdevanje električnom energijom kao i velike vetroelektrane (600MW).

Akcionari ČEZ-a su, kako se izveštava, bili nezadovoljni strategijom grupe u istočnoj Evropi i na generalnoj skupštini optužili menadžment da ne može da stvari dugoročnu profitabilnost na nekim tržištima kao što su Rumunija, Albanija, Bugarska i Turska, piše Ziarul Financiar.

ČEZ je već u 2017. godini pokrenuo procedure za prodaju svoje bugarske podružnice nakon dugotrajnih sporova s vlastima i dogovorio kupovinu sa lokalnom kompanijom Inercom Bulgaria, ali su vlasti blokirale posao zbog slabog nepouzdanosti te porodične firme za poslove snabdevanja električnom energijom. Od nedavno je osiguravajuća grupa Eurohold postala mogući kupac ČEZ Bulgaria, ali bugarske vlasti ponovo preispituju kapacitet kupca i sumnjaju na rusko finansiranje.

Mađarska neće uvoziti ruski gas ako obezbedi snabdevanje iz Rumunije?

HJUSTON - Mađarski ministar spoljnih poslova Peter Szijjarto izjavio je u sredu da će se njegova zemlja ponovno okrenuti Rusiji za isporuke prirodnog gasa ako Exxon Mobil do septembra ne odluči da li će ulagati u ogromni crnomorski offshore projekat u Rumuniji.

Te rumunske rezerve gasa predstavljaju potencijalni izazov za dominantnu ulogu ruskog Gasproma u snabdevanju centralne i istočne Evrope, navodi konsultantska kuća Deloitte. Korišćenjem tih polja mogle bi se diversifikovati isporuke gasa u regionu, a Rumuniji do 2040. obezbediti prihode od 20 milijardi dolara, prenosi **Reuters**.

„Exxon Mobil može da promeni igru u snabdevanju energijom u Evropi. Međutim, oni bi trebalo da donesu svoju konačnu odluku o ulaganju”, rekao je Szijjarto za Reuters tokom intervjua u Hjustonu gde je otvorio konzulat.

"Ako ne donesu tu odluku do septembra, moraću da sklopim još jedan dugoročni sporazum s Rusima," dodao je on.

Rumunska filijala austrijskom OMV-a, OMV Petrom i Exxon. odložili su odluku o razvoju offshore depozita prirodnog gasa Neptun u očekivanju revizije rumunskog gasnog zakonodavstva, koje im ograničava i formiranje cena i tržište za budući proizvedeni gas, dajući prednost pokrivanju rumunskih potreba. Procenjuje se da polje ima 42 milijarde do 84 milijarde kubnih metara gasa.

Mađarska je od ranije izrazila spremnost da uvozi za svoje potrebe sve količine gasa koji OMV i Exxon namene izvozu, što bi toj zemlji obezbedilo najekonomičniji izvor snabdevanja ovim energentom i oslobodilo je potrebe uvoza iz Rusije.

Grčka firma gradi gasovod između Bugarske i Grčke

SOFIJA – Premijeri Bugarske i Grčke, Bojko Borisov i Aleksis Cipras sa saradnicima zabili su u sredu lopate na mestu gde će početi gradnja interkonektora između dve zemlje (IGB), kojim će do Bugarske stizati azerbejdžanski gas iz Transjadranskog gasovoda i utečnjeni prirodni gas (LNG) iz terminala u Aleksandropolisu.

Premijer Cipras je na svečanosti rekao da bi taj gas mogao dalje ići do Rumunije i Srbije, preko njihovih budućih interkonektora sa Bugarskom. Izgradnju 182 kilometra dugog interkonektora poverena je grčkoj firmi J&P AVAX, koja je na tenderu ponudila cenu od 144,8 miliona evra, sa rokom realizacije od 18 meseci. IGB će imati kapacitet transporta tri milijarde kubika gas iz pravca Grčke, s potencijalnim proširenjem na pet milijardi m³.

Gasovod, kao projekat od opšteg evropskog interesa (PCI) delom finansira Evropska unija sa 45 miliona evra, a njegova ukupna cena iznosiće 240 miliona evra, piše **New Europe**.

Severni tok 2 kasniće zbog Danske

ZUG (Švajcarska) – Gasovod Severni tok 2 verovatnije će biti aktiviran u 2020. godini, umesto krajem ove, kako je ranije planirano, rečeno je agenciji **Interfax** iz konzorcijuma Nord Stream AG, koji rukovodi realizacijom ovog projekta. Razlog kašnjenja je otežanje vlasti

Danske sa odlukom da odobre gradnju gasovoda kroz njen segment teritorijalnih voda Baltika.

Danska je u martu zatražila od Gasproma da joj podnese i treći predlog rute gasovoda, pošto prethodna dva dobijena od ruske kompanije do sada nije odobrila.

Američki Senat razmotriće predlog zakona protiv Severnog toka 2

VAŠINGTON - Dvoje američkih senatora pripremaju predlog zakona kojim će se ciljati na blokiranje projekta gasovoda Severni tok 2, objavljuje **Bloomberg** informaciju dobijenu od dve osobe upoznate sa tim planovima.

Republikanac iz Teksasa Ted Cruz i demokrata iz Nju Hempšira Jeanne Shaheen, oboje članovi Odbora za spoljnu politiku Senata, predlažu mere koje bi ciljale na specijalne brodove koji polažu cevi gasovoda. Rukovodiocima tih kompanija bi bio zabranjen ulazak u SAD, blokirane transakcije u imovini ili interesima u SAD-u koje pripadaju tim pojedincima, dok bi se kaznile i firme koje pružaju usluge osiguranja za projekat gasovoda.

Peri potvrdio: SAD će zakonom uvesti sankcije za Severni tok 2

KIJEV - Sjedinjene američke države se pripremaju za nametanje sankcija vlasnicima brodova koji učestvuju u podmorskom polaganju gasovoda Severni tok 2 u Baltiku, prenose mediji koji su imali uvid u nacrt zakona dostavljenog američkom Senatu.

Državni sekretar za energetiku Rik Peri najavio je zakon na inauguraciji novog ukrajinskog predsednika u Kijevu. "Američki Senat će doneti zakon, koji će biti potvrđen i u Kongresu, a predsednik Trump će ga potpisati. Zakon će uvesti sankcije za Severni tok", rekao je Perry.

Severni tok 2, vredan 9,5 milijardi evra, koji se već gradi imaće kapacitet od 55 milijardi kubika gasa godišnje i sa prvom cevi ukupno 110 milijardi m³.

Gasno polje Bovanenka, iz koga će se gasovod snabdevati već je počelo da podiže proizvodnju, a u firmi Nord stream kažu da su svesni rizika sankcija, ali u njega ne veruju. Ni jedna ugovorna kompanija nije napustila posao zbog pretnje sankcijama a Moskva ponavlja da nije reč o političkom projektu. "Pretnja sankcijama nije ništa drugo do otvoreno sprovođenje nelojalne konkurencije", kaže Putinov portparol, a javlja **Financial Times**.

Zanimljivo je da je **Bloomberg** pre šest dana javio da se kupci prirodnog gasa u Evropi moraju spremati za rizik od manjka gasa na tržištu naredne zime, iako ga trenutno ima u izobilju. Veliki broj stručnjaka smatra da će biti odlaganja u realizaciji projekta Severni tok 2, kao i da će se produbiti jaz između Rusije i Ukrajine oko transportnih tarifa kroz Ukrajinu, a ugovor iz 2009. ističe krajem godine. Cene gasa pale su na najniži nivo u tri godine. Analitičari su vrlo oprezni u procenama.

Gasprom: Turski tok će krajem decembra početi rad

ST.PETERSBURG – Ruski energetski gigant Gasprom očekuje da gasovod Turski tok bude spreman za prve isporuke prirodnog gasa krajem decembra ove godine, rekao je u prošli ponedeljak potpredsednik Upravnog odbora kompanije Oleg Aksjutin.

„Vezano za Turski tok, mi očekujemo isporuke gasa do 31. decembra“, rekao je on na press konferenciji u Sankt Petersburgu, prenosi **Sputnik**.

„Morski deo je spreman, ruska kopnena deonica je 100 odsto spremna. Što se tiče turske strane, spremnost je oko 73,5 odsto i mi već sada očekujemo da ćemo u novembru imati potpuno okončanje izgradnje,“ rekao je Aksjutin.

"Biće neophodno izvršiti puštanje u rad, odnosno još uvek ima kolega koji grade nastavak gasovoda, tako da imamo na umu (početak prvih isporuka u Tursku) poslednjih 10 dana decembra", precizirao je on.

Albanija osniva berzu električne energije

TIRANA - Albanska vlada je odlučila da, uz pomoć sekretarijata Energetske zajednice i Međunarodne finansijske korporacije (IFC) formira nacionalnu berzu električne energije u skladu sa evropskim direktivama, izjavila je ministarka energetike Belinda Baljuku.

Albanska energetska berza će raditi na platformama za trgovanje dan unapred i unutar dnevnane transakcije.

Baljuku je takođe rekla da je razmena električne energije usmerena na trgovanje na regionalnom tržištu i pozdravila učešće kao deoničara operatora prenosnih sistema zemalja s kojima Albanija ima memorandum o razumevanju i održivoj trgovinskoj aktivnosti u ovom sektoru.

Albanija proizvodi preko 90% svoje električne energije u hidroelektranama, većinom u tri pogona duž reke Drim, u severnom delu zemlje.

Javna rasprava o Strategiji energetskog razvoja Hrvatske

ZAGREB - [Nacrt predloga Strategije energetskog razvoja Hrvatske do 2030.](#) s pogledom na 2050, a „s ciljem osiguranja energetske nezavisnosti“ zemlje stavljen je u javnu raspravu. Uz to, na javnoj raspravi je i [Strateška studija uticaja strategije na životnu sredinu](#), prenosi Energetika-net.

Kao referentni za kreiranje strategije, uzet je scenario umerene energetske tranzicije. S

obzirom da je očekivani udeo OIE u bruto neposrednoj potrošnji energije u 2030. za analizirane scenarije ambiciozniji od zajedničkog EU cilja (32%), obvezujući cilj Hrvatske neće biti veći od zajedničkog cilja za EU, stoji u dokumentu.

Predviđa se napredna elektroenergetska mreža, uvođenje mehanizama za razvoj proizvodnih kapaciteta (CRM) ako bude potrebno za osiguranje proizvodnih kapaciteta koji nisu tržišno konkurentni, kao i varijanta pružanja pomoćnih usluga od korisnika priključenih na distribicioni sistem, kao i učešće tzv. agregatora. Takođe, u planu je razvoj infrastrukture za električna i vozila na gasni i na pogon vodonika.

U planu je i diversifikacija snabdevanja prirodnim gasom, a spominje se i podsticanje istraživanju nafte i gasa. Uz pretpostavku komercijalnih otkrića nova polja bi potencijal mogla pokazati tek između 2030-2035. Hrvatska bi 2020. proizvodila tek 900 miliona m³ prirodnog gasa, a strategija uz veliko "ako" optimistično najavljuje maksimalnih 1,6 milijardi m³ gasa 2035, a posle toga pad.

Generalno je uočljivo da strategija ne predviđa značajan pad potrošnje fosilnih goriva, posebno prirodnog gasa, a značajniji rast obnovljivih izvora očekuje se iza 2030. (s 21,4% 2000. rast na 31,5% 2030., odnosno 46% 2050.)

Javna rasprava se odvija od 20. maja do 20. juna 2019. godine.

EPCG: Mnogi neće ni osetiti korekcije cena

PODGORICA - Veliki broj potrošača električne energije u Crnoj Gori neće ni osetiti korekcije cena u određenim tarifnim modelima, koji počinju da se primenjuju 1. juna, saopštio je izvršni rukovodilac Funkcionalne celine snabdevanje u Elektroprivredi Crne Gore (EPCG), Nikola Bezmarević.

On je kazao da će predloženim tarifnim modelima i ukidanjem naknade za podsticanje proizvodnje iz obnovljivih izvora energije (OIE1) do 300 kilovat sati (kWh), krajnji efekat za domaćinstva biti umanjeње računa od 2,5 do 5,5 odsto za tu količinu potrošnje.

"Svi potrošači čiji je račun do 60 evra, dobijaće istu vrednost računa, a takvih domaćinstava u Crnoj Gori ima preko 80 odsto", rekao je Bezmarević u intervjuu agenciji Mina-business.

On je objasnio da će domaćinstava, čija je potrošnja do 600 kWh, imati iste ili čak umanjeње račune od 1. juna, a samo pet odsto potrošača, čiji računi iznose oko 100 evra, novom korekcijom cena plaćaće oko jedan odsto više u odnosu na trenutne cene.

Vlada će od 1. juna ukinuti naknadu za OIE1 koju su građani do sada plaćali. EPCG je ranije odlučila da istog dana, umesto kako je ranije planirano 1. maja, počne i primena tarifnih modela, gde će građani moći da se odluče za osnovni, plavi, crveni ili zeleni tarifni model.

Najveći pad cene nafte u godini

NJUJORK, LONDON - Cene nafte oštro su smanjene protekle nedelje reagujući na neočekivani skok zaliha u SAD na najviši nivo od jula 2017. godine, dodatno potisnute rastom proizvodnje američke nafte prema još jednom rekordnom iznosu, javlja **CNBC**.

Na odluku trgovaca da se klone rizičnih poslova presudno je, međutim, uticao pesimizam vezan za sudbinu američko-kineskog trgovinskog rata.

Brent se u petak ujutro prodavao za 68,50 dolara barel, pet dolara ispod nivoa od pre nedelju dana, što je najveći nedeljni pad u poslednjih pola godine .

Američka EIA saopštila je da su američke zalihe dodale 4,7 miliona barela (mb) na 477 mb u prethodnoj nedelji, dok su analitičari predviđali njihov pad, a američka proizvodnja porasla je za 100.000 bbl/dan na 12,2 miliona bbl / dan, što je rekord svih vremena.

Uz krhku ravnotežu na tržištu, svaki novi razvoj između SAD i Irana s jedne strane i SAD i Kine s druge, ima "potencijal da pošalje cene 10 USD / bbl u oba smera", kaže Stephen Brennock iz PVC-a.

